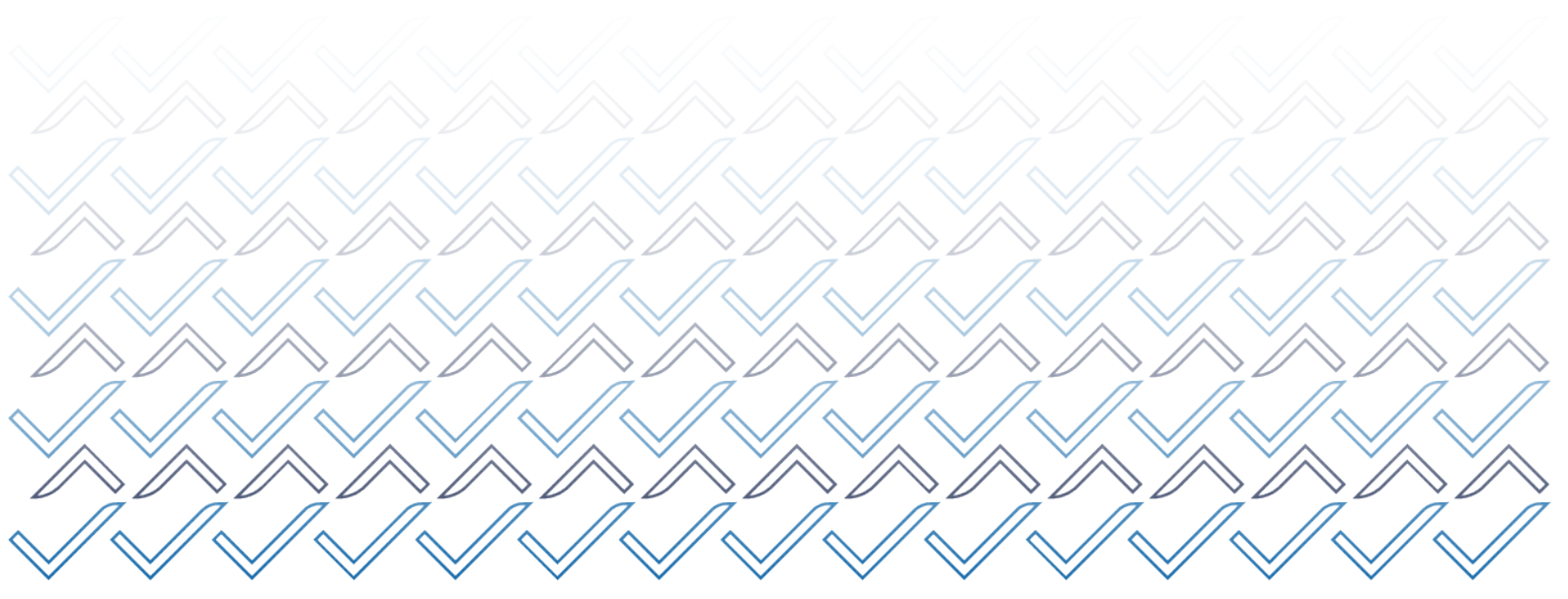

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

2024 METŲ PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO FONDO ATASKAITŲ RINKINIO FINANSINIO AUDITO REZULTATAI

2025 m. gegužės 15 d.

Nr. FAE-4

Valstybės kontrolė – aukščiausiaji valstybinio audito institucija – prižiūri, ar teisėtai ir efektyviai valdomas ir naudojamas valstybės turtas ir kaip vykdomas valstybės biudžetas. Valstybės kontrolė, teikdama audito pastebėjimus ir rekomendacijas, skatina teigiamą ir veiksmingą valstybinio audito poveikį valstybės finansų valdymo ir kontrolės sistemai bei į rezultatus ir visuomenės poreikius orientuotam viešajam valdymui. Daugiau apie Valstybės kontrolės veiklą ir valstybinio audito rezultatus – interneto svetainėje www.valstybeskontrolė.lt.

Audito grupė: Giedrė Stalauškienė (departamento vadovė), Jaroslav Rimoit (grupės vadovas), Danutė Granickienė, Jolanta Morozovienė, Žanas Sudaris.

Valstybinio audito ataskaita pateikta: Lietuvos Respublikos Seimui, Vyriausybei, Sveikatos apsaugos ministerijai, Finansų ministerijai, Valstybinei ligonių kasai prie Sveikatos apsaugos ministerijos.

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI	4
SANTRAUKA	5
ĮŽANGA	8
AUDITO REZULTATAI	10
1. KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ IR BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIŲ VERTINIMAS	10
1.1. Finansinių ataskaitų rinkinyje yra reikšmingų duomenų iškraipymų	10
1.1.1. Sprendimų, kaip šalinti trūkumus, dėl kurių negalėjome patvirtinti 29 proc. kitų gautinų sumų likučio ir su jomis susijusių duomenų teisingumo, bus ieškoma optimizavus ligonių kasų veiklas	10
1.1.2. Išliko nereikšmingų duomenų iškraipymų kitų pagrindinės veiklos pajamų ir socialinių išmokų sąnaudų apskaitoje	13
1.1.3. Apskaitoje neužregistruotos veiklos sąnaudų kompensacijos už valstybės biudžeto asignavimų administravimą	13
1.1.4. Kiti audito metu nustatyti pastebėjimai	14
1.1.5. Laukiama Finansų ministerijos sprendimų dėl pajamų už nebaigtas teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas apskaitos	18
1.2. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais teisingas	19
2. TIKSLINGA ĮVERTINTI BŪTINŲ KONTROLĖS PRIEMONIŲ APIMTIS	19
PRIEDAI	22
1 priedas. Santrumpos ir sąvokos	22
2 priedas. Audito apimtis ir metodai	23
3 priedas. Nustatytų duomenų iškraipymų įtaka Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkiniui	26
4 priedas. Nustatytų duomenų iškraipymų įtaka Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniui	29

PAGRINDINIAI FAKTAI

1,19 mlrd. Eur

Privalomojo sveikatos draudimo fondo turtas.

3,67 mlrd. Eur

Privalomojo sveikatos draudimo fondo pagrindinės veiklos pajamos.

3,66 mlrd. Eur

Privalomojo sveikatos draudimo fondo pagrindinės veiklos sąnaudos.

0,55 mlrd. Eur

Privalomojo sveikatos draudimo fondo rezervas.

29 proc.

arba 20,76 mln. Eur ataskaitose nurodyto kitų gautinų sumų likučio ir su šiomis sumomis susijusių duomenų teisingumo patvirtinti negalime, nes išliko aplinkybės, dėl kurių šio turto apskaitos tvarkymas turi trūkumų.

69,14 mln. Eur

ilgalaikio finansinio turto likučio duomenys nepatikimi, nes dėl apskaitos tvarkymo trūkumų negalime įvertinti, kiek jis turėtų būti didesnis dėl esamų vėliau nei po 12 mėn. gautinų sumų.

~625 tūkst. Eur

gautinos sumos už valstybės biudžeto asignavimų administravimą 2024 m. (VLK veiklos sąnaudų kompensacijos) neužregistruotos apskaitoje.

SANTRAUKA

Audito tikslas ir apimtis

Vadovaudamiesi Valstybės kontrolės įstatymu ir Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, atlikome 2024 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo ataskaitų rinkinio finansinį auditą.

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, kurie apima tarptautinius audito standartus. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 2 priede „Audito apimtis ir metodai“ (23 psl.).

Pagrindiniai audito rezultatai

1. 2024 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje yra reikšmingų duomenų iškraipymų. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais teisingas

Privalomojo sveikatos draudimo fondo finansinių ataskaitų rinkinys ne visais reikšmingais atžvilgiais sudarytas vadovaujantis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų nuostatomis. Nustatėme reikšmingų konsoliduotųjų finansinės būklės ataskaitos (per vienus metus gautinų sumų, sukaupto perviršio ar deficito straipsnių) ir grynojo turto pokyčių ataskaitos (sukaupto perviršio ar deficito), pagal 2024-12-31 ir 2023-12-31 duomenis, bei atitinkamų aiškinamojo rašto duomenų iškraipymų.

Iškraipymus lėmė išlikusios 2021 m. nustatytos aplinkybės dėl sumų, gautinų iš fizinių ir juridinių asmenų už fondui padarytą žalą, ir iš užsienio šalių susižinojimo tarnybų gautinų kompensacijų už apdraustųjų gydymą Lietuvos sveikatos priežiūros įstaigose, informacinėse sistemose fiksuojamų apskaitai reikalingų duomenų trūkumų. Trūkumams pašalinti reikia atlikti informacinių sistemų pakeitimus. Valstybinė ligonių kasa galutinius sprendimus dėl esamų informacinių sistemų pakeitimų planuoja priimti ir įgyvendinti po teritorinių ligonių kasų prijungimo prie jos (2025-07-01). Atsižvelgdami į tai, negalėjome patvirtinti 29 proc. (20,76 mln. Eur) kitų gautinų sumų likučio 2024-12-31 ir su šiomis sumomis susijusių duomenų teisingumo.

Dėl išlikusių 2021 m. nustatytų aplinkybių, kai apskaitoje nefiksuojami sumų, gautinų iš ES, EEE šalių ir Šveicarijos susižinojimo tarnybų už Lietuvoje suteiktas paslaugas šių šalių draustiesiems, padengimo terminai, negalėjome įvertinti, kokia suma konsoliduotojoje finansinės būklės ataskaitoje 2024-12-31 duomenimis turi būti mažesnis trumpalaikio turto – per vienus metus gautinų kitų sumų – likutis (14,53 mln. iš 71,45 mln. Eur) ir atitinkamai didesnis ilgalaikio finansinio turto likutis (69,14 mln. Eur) (ataskaitos 1.1.1 skirsnis, 2-10 pastr., [10-13 psl.](#)).

2. Apskaitoje neužregistruotos iš valstybės biudžeto gautinos veiklos sąnaudų kompensacijos

Nuo 2024 m. įsigaliojusios Sveikatos draudimo įstatymo nuostatos nustatė, kad Valstybinei ligonių kasai iš valstybės biudžeto už valstybės deleguotų funkcijų atlikimą mokamos veiklos sąnaudų kompensacijos. Nustatėme, kad Valstybinė ligonių kasa 2024 m. kompensuotinių sumų neskaiciavo ir atitinkamai apskaitoje neregistravo pajamų ir gautinų sumų iš Sveikatos apsaugos ministerijos – valstybės biudžeto asignavimų valdytojos. Preliminarus kompensacijų dydis 625 tūkst. Eur (ataskaitos 1.1.3 skirsnis, 14–17 pastr., [13–14 psl.](#)).

3. Laukiama Finansų ministerijos sprendimų dėl pajamų už nebaigtas teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas apskaitos

Pagal Sveikatos draudimo įstatymo nuostatas Privalomojo sveikatos draudimo fondo pinigais asmens sveikatos priežiūros įstaigoms apmokama už suteiktas asmens sveikatos priežiūros paslaugas. Nustatėme skirtingą šių įstaigų pajamų registravimo apskaitoje praktiką: kai kurios įstaigos metų pabaigoje apskaitoje registruoja pajamas ir gautinas sumas ne tik už visiškai suteiktas paslaugas, bet ir už nebaigtas teikti paslaugas (nebaigtus gydyti ligonius). Valstybinė ir teritorinės ligonių kasos tokios informacijos už nebaigtas teikti paslaugas iš įstaigų nerenka ir apskaitoje tokių įsipareigojimų ir sąnaudų neregistruoja.

Finansų ministerija suplanavo iki 2025-12-31 atlikti nustatyto teisinio reglamentavimo ir esamos praktikos analizę, priimti reikiamus teisės aktų pakeitimus arba parengti ir paskelbti metodines rekomendacijas dėl pajamų už nebaigtas teikti paslaugas apskaitos (ataskaitos 1.1.5 skirsnis, 35–38 pastr., [18–19 psl.](#)).

Rekomendacijos

Metinių ataskaitų rinkinių teisingumui užtikrinti išlieka aktualus 2021 m. Privalomojo sveikatos draudimo fondo finansinio audito metu teiktų rekomendacijų įgyvendinimas, siekiant užtikrinti sumų, gautinų iš fizinių ir juridinių asmenų už fondui padarytą žalą ir iš ES, EEE šalių ir Šveicarijos susižinojimo tarnybų už šių šalių apdraustųjų gydymą Lietuvoje, finansinei apskaitai tvarkyti reikalingos informacijos kaupimą, kuris planuojamas po ligonių kasų veiklų optimizavimo (ataskaitos 1.1.1 skirsnis, [10 psl.](#)).

Audito metu Valstybinei ligonių kasai pateikėme rekomendacijas (jų įgyvendinimui suplanuotos priemonės) apskaitos ir vidaus kontrolės procesų tobulinimui:

1. vidaus teisės aktuose nustatyti papildomas kontrolės priemones ir darbo procedūras, susijusias su nebaigtų projektų kūrimo ir vystymo, paruošimo ir perdavimo naudoti veikloje specifika (rekomendacijos įgyvendinimo terminas iki 2026-03-31) (1.1.4 skirsnis, [15 psl.](#));
2. papildyti Valstybinės ligonių kasos ir teritorinių ligonių kasų apskaitos vadovą nuostatomis dėl investicijų į Vyriausybės vertybinius popierius pirminio pripažinimo metu sukauptų palūkanų įvertinimo (kaupimo laikotarpio nustatymo) (rekomendacijos įgyvendinimo terminas iki 2025-12-31) (1.1.4 skirsnis, [16 psl.](#));

3. papildyti vidaus teisės aktus ir darbo procedūras dėl suteiktų papildomų poilsio dienų apmokėjimo, išlaidų darbuotojų pajamų natūra planavimo ir apskaitos (rekomendacijos įgyvendinimo terminas iki 2025-12-31) (1.1.4 skirsnis, [17–18 psl.](#));
4. praplėsti Valstybinės ligonių kasos ir teritorinių ligonių kasų taikomus neatlygintinai kraujo donorystei propaguoti ir kraujo donorų kompensacijoms panaudojimo tikrinimo aspektus, įtraukiant kontrolės priemones dėl išlaidų priskyrimo teisingam ekonominės klasifikacijos straipsniui (rekomendacijos įgyvendinimo terminas iki 2025-09-30) (2 skyrius, [20–21 psl.](#)).

Aktuali informacija apie rekomendacijų įgyvendinimo būklę, rezultatus ir įvykusius pokyčius yra skelbiama atviruose duomenyse Valstybės kontrolės interneto svetainėje <https://www.valstybeskontrole.lt/LT/AtviriDuomenys>.

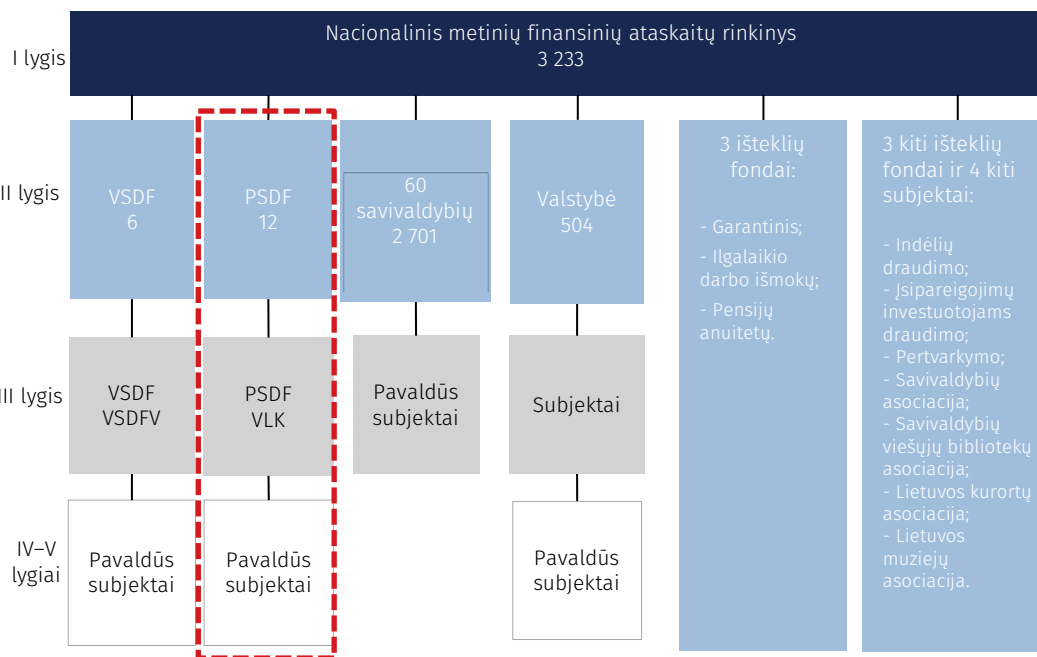
ĮŽANGA

Valstybės kontrolė, kaip aukščiausioji audito institucija, kasmet atlieka Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių ataskaitų rinkinio finansinį auditą ir teikia Seimui valstybinio audito išvadą ir ataskaitą.

Privalomojo sveikatos draudimo fondą administruoja ir metinį ataskaitų rinkinį rengia Valstybinė ligonių kasa kartu su jai pavaldžiomis penkiomis teritorinėmis ligonių kasomis. Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu¹, šio fondo grupės ataskaitų rinkinys – jo administravimo įstaigų, fondo ir jo administravimo įstaigų kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinys, parengtas kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys, ir fondo biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, kuriame pateikiami fondo biudžeto vykdymo duomenys.

Finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose konsoliduojami 12-os subjektų (Valstybinės ligonių kasos ir penkių jai pavaldžių biudžetinių įstaigų bei jų administruojamų išteklių fondų) ataskaitų duomenys. Informacija apie PSDF finansinių ataskaitų rinkinį nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio sudėtyje pagal konsolidavimo lygius pateikta 1 paveiksle.

1 pav. Konsolidavimo lygiai, grupę sudarančių subjektų skaičius ir PSDF konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys nacionalinio finansinių metinių ataskaitų rinkinio sudėtyje

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Finansų ministerijos patvirtintą 2024 m. konsolidavimo schemą

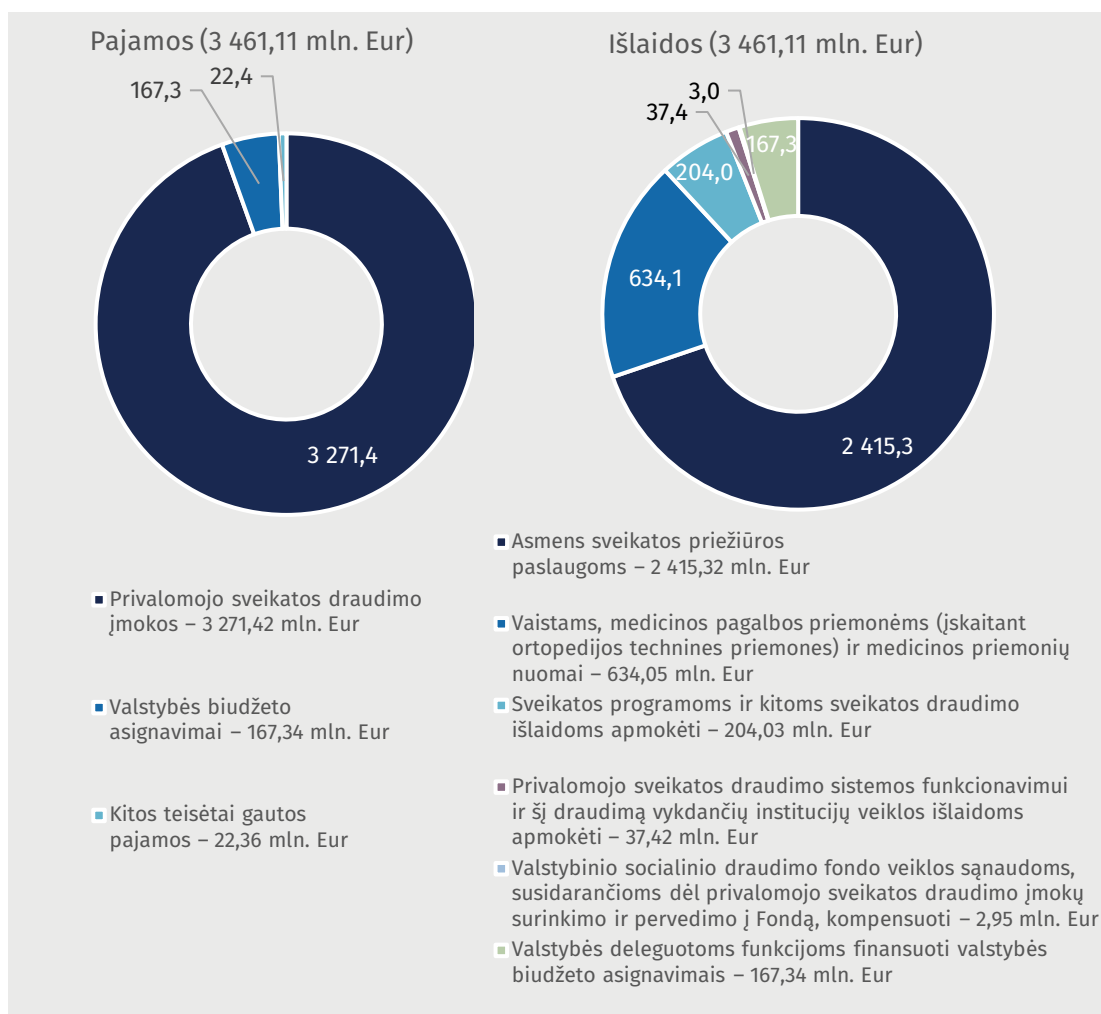
Valstybės kontrolė ne vėliau kaip iki gegužės 15 d. pateikia Seimui valstybinio audito išvadas ir audito ataskaitą dėl audituotų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių².

¹ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2 str. 29 d.

² Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo priedas.

Privalomasis sveikatos draudimas yra valstybės nustatyta asmens sveikatos priežiūros ir ekonominių priemonių sistema, Sveikatos draudimo įstatymo nustatytais pagrindais ir sąlygomis garantuojanti privalomuoju sveikatos draudimu apdraustiems asmenims sveikatos priežiūrą ir jos išlaidų kompensavimą iš PSDF biudžeto³. Šio draudimo finansų pagrindą sudaro savarankiškas PSDF biudžetas⁴, kasmet tvirtinamas biudžeto rodiklių įstatymu. 2024 m. patvirtintos⁵ fondo įplaukos ir išlaidos sudarė atitinkamai po 3 461,11 mln. Eur (2 pav.). Pagrindinę įplaukų dalį sudarė įmokos, kurias moka apdraustieji šiuo draudimu, ir valstybės biudžeto įmokos už asmenis, draudžiamus valstybės biudžeto pinigais.

2 pav. Įstatymo patvirtintos 2024 m. fondo pajamos ir išlaidos

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal 2024 m. PSDF biudžeto rodiklių įstatymo duomenis

Fondo pinigais apmokamos sveikatos priežiūros išlaidos: asmens sveikatos priežiūros paslaugoms, vaistams, medicinos pagalbos priemonėms (tarp jų ortopedijos techninėms priemonėms), specialiosios medicininės paskirties maisto produktams ir medicinos priemonių nuomai, išlaidoms sveikatos programoms vykdyti ir kitoms sveikatos draudimo išlaidoms apmokėti.

³ Sveikatos draudimo įstatymas, 2 str. 5 d.

⁴ Sveikatos draudimo įstatymas, 13 str.

⁵ 2024 m. Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymas.

AUDITO REZULTATAI

1. KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ IR BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIŲ VERTINIMAS

1.1. Finansinių ataskaitų rinkinyje yra reikšmingų duomenų iškraipymų

1. Viešojo sektoriaus subjektai turi tvarkyti finansinę apskaitą vadovaudamiesi Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu ir viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais. VLK ne visais atvejais taikė VSAFAS ir kitus teisės aktus, reglamentuojančius fondo apskaitą ir atskaitomybę: nustatė reikšmingų konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos (per vienus metus gautinų sumų, sukaupto perviršio ar deficito straipsnių) ir grynojo turto pokyčių ataskaitos (sukaupto perviršio ar deficito straipsnio prieš nuosavybės metodą) bei atitinkamų aiškinamojo rašto duomenų iškraipymų (1.1.1 skirsnis, [10–13 psl.](#)), kurie turėjo įtakos auditoriaus nuomonei. Šioje ataskaitoje taip pat pateikiame nustatytus iškraipymus ir informacijos atskleidimo aiškinamajame rašte trūkumus, kurie nedarė įtakos auditoriaus nuomonei, tačiau į juos turėtų būti atsižvelgta, rengiant fondo kitų ataskaitinių laikotarpių ataskaitas (1.1.2–1.1.4 skirsniai, [13–18 psl.](#)). Apie visus nustatytus iškraipymus ir kitas neatitiktis VLK informuota audito metu ⁶. Visų nustatytų duomenų iškraipymų įtaka finansinėms ataskaitoms pateikta 3 priede ([26–28 psl.](#)).

1.1.1. Sprendimų, kaip šalinti trūkumus, dėl kurių negalėjome patvirtinti 29 proc. kitų gautinų sumų likučio ir su jomis susijusių duomenų teisingumo, bus ieškoma optimizavus ligonių kasų veiklas

2. 2024 m. ataskaitų rinkinių teisingumui užtikrinti išlieka aktualus 2021 m. PSDF finansinio audito metu⁷ teiktų rekomendacijų įgyvendinimas⁸, siekiant užtikrinti sumų, gautinų iš fizinių ir juridinių asmenų už fondui padarytą žalą ir iš ES, EEE šalių ir Šveicarijos susižinojimo tarnybų už šių šalių apdraustųjų gydymą Lietuvoje, finansinei apskaitai tvarkyti reikalingos informacijos kaupimą. Trūkumams šalinti reikalingi informacinių sistemų pakeitimai, kuriuos VLK visa apimtimi planuoja įgyvendinti po teritorinių ligonių kasų prijungimo prie VLK, t. y. po 2025-07-01.

⁶ Valstybės kontrolės raštais (2024-12-17 Nr. SD-(110-9.1.1-E-6229)-1101, 2025-04-04 Nr. SD-(120-9.1.1-E-6225)-267, 2025-04-09 Nr. SD-(120-9.1.1-E-6225)-275, 2025-04-10 Nr. SD-(120-9.1.1-E-6225)-291, 2025-04-15 Nr. SD-(120-9.1.1-E-6225)-296) ir el. laiškais (2025-03-27 Nr. SD-(120-9.1.2-E-6225)-241, 2025-03-31 Nr. SD-(120-9.1.1-E-6225)-249, 2025-04-14 Nr. SD-(120-9.1.2-E-6225)-295, 2025-04-18 Nr. SD-(120-9.1.2-E-6225)-320, 2025-04-25 Nr. SD-(120-9.1.2-E-6225)-346, 2025-04-29 Nr. SD-(120-9.1.2-E-6225)-364) informavome apie šioje audito ataskaitoje minimus duomenų iškraipymus ir neatitiktis. 2025-04-02 raštu Nr. SD-(120-9.1.1-E-6225)-258 atkreipėme dėmesį SAM dėl įstaigų skubios pagalbos B1 tipo skyrių papildomo apmokėjimo už paslaugas reglamentavimo trūkumų. 2024-08-27 raštu Nr. SD-(120-9.1.1-E-6225)-792 pasiūlėme įvertinti poreikį reglamentuoti Racionalaus vaistų vartojimo skatinimo komiteto veiklos išlaidų finansavimą ir jo šaltinius, taip pat įvertinti aplinkybes, kurios sudaro prielaidas interesų konfliktui atsirasti.

⁷ 2022-10-03 valstybinio audito ataskaita Nr. FAE-8.

⁸ VLK rekomendacijas planavo įgyvendinti iki 2024-06-30.

Negalime patvirtinti iš fizinių ir juridinių asmenų gautinų sumų už fondui padarytą žalą likučio ir su šiomis sumomis susijusių duomenų teisingumo

3. Pagal fondo konsoliduotųjų finansinių ataskaitų 2024-12-31 duomenis 9 proc. per vienus metus kitų gautinų sumų likučio, t. y. 6 230,66 tūkst. Eur, sudaro iš fizinių ir juridinių asmenų išieškotinos sumos už fondui padarytą žalą. Šiai grupei priskirtinų gautinų sumų nuvertėjimas 2024-12-31 sudarė 2 076,89 tūkst. Eur. 2024 m. užregistruotos pagrindinės veiklos kitos pajamos, susijusios su šiomis sumomis, sudarė 4 001,06 tūkst. Eur, o nuvertėjimo sąnaudos – 280,66 tūkst. Eur.
4. Audituojamu laikotarpiu nepasikeitė aplinkybės, kad apskaitoje praėjusio laikotarpio istorija rodoma tik realiuoju laiku ir neįtikrinamas duomenų (konkrečios gautinos sumos, nustačius žalos faktą, pripažinimo laikotarpio, skolos padengimo ir jo pradelsimo termino), reikalingų tinkamai tvarkyti apskaitą, atsekamumas, todėl negalima įvertinti, ar apskaitoje 2024-12-31 užregistruotos 8 307,55 tūkst. Eur gautinų sumų savikaina ir su jomis susijusios pagrindinės veiklos kitos pajamos yra teisingos.
5. Negalime patvirtinti šių užregistruotų sumų nuvertėjimo (–) 2 076,89 tūkst. Eur likučio teisingumo, nes ŽIIS ir iš fizinių asmenų išieškotinų sumų apskaitos registre nėra informacijos apie nustatytus gautinų sumų sumokėjimo terminus ir nėra galimybės įvertinti, kiek laiko skolą vėluojama grąžinti, o išieškotinoms sumoms už fizinių asmenų fondui padarytą žalą visiems dienų intervalams yra nustatytas vienodas 25 proc. nuvertėjimas nuo skolos užregistravimo dienos, t. y. net ir toms sumoms, kurių grąžinti nevėluojama. Auditoriams nebuvo pateikta duomenų, pagrindžiančių nuvertėjimo skaičiavimą ir taikytas prielaidas⁹.
6. Atsižvelgdami į išdėstytas aplinkybes, negalime patvirtinti:
 - ✓ konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos pagal 2024-12-31 duomenis str. C.III.6 „Kitos gautinos sumos“ dalies (6 230,66 tūkst. iš 71 445,23 tūkst. Eur) likučio ir str. F.IV. „Sukauptas perviršis ar deficitas“ dalies (6 230,66 tūkst. iš 357 944,97 tūkst. Eur) likučio teisingumo; konsoliduotosios grynojo turto pokyčių ataskaitos str. „Sukauptas perviršis ar deficitas prieš nuosavybės metodo įtaką“ dalies (6 230,66 tūkst. iš 357 944,97 tūkst. Eur) likučio ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną 2024-12-31 teisingumo;
 - ✓ konsoliduotosios veiklos rezultatų ataskaitos pagal 2024-12-31 duomenis ataskaitinio laikotarpio str. A. III. 1. „Pagrindinės veiklos kitos pajamos“ dalies (4 001,06 tūkst. iš 16 432,03 tūkst. Eur) ir str. B.VIII. „Nuvertėjimo ir nurašytų sumų“ dalies ((–) 280,66 tūkst. iš (–) 40 385,69 tūkst. Eur) teisingumo;
 - ✓ finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte¹⁰ pateiktų duomenų apie susijusias sumas teisingumo.

Dėl minėtų aplinkybių negalėjome patvirtinti ir finansinių ataskaitų 2023-12-31 pabaigos atitinkamų duomenų, kurie pateikti 2024 m. rinkinyje, teisingumo¹¹.

⁹ 7-asis VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“, 14 p.

¹⁰ KFAR aiškinamojo rašto pastabos (10, 21, 22) ir priedai (P2, P10, P21), kuriuose pateikta informacija apie fondo per vienus metus gautinas sumas; ataskaitinio laikotarpio kitos pagrindinės veiklos pajamos ir pagrindinės veiklos nuvertėjimo sąnaudos.

¹¹ Nustatytų duomenų iškraipymų įtaka 2023 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų finansinėms ataskaitoms pateikta 3 priede.

Negalime patvirtinti iš užsienio šalių gautinų sumų (už Lietuvoje suteiktas paslaugas šių šalių draustiesiems) likučio ir su šiomis sumomis susijusių duomenų teisingumo, taip pat negalime įvertinti, kokia jų dalis turi būti įtraukiama į ilgalaikį finansinį turtą

7. Pagal fondo konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio 2024-12-31 duomenis 20 proc. per vienus metus kitų gautinų sumų likučio, t. y. 14 531,27 tūkst. Eur, sudaro iš ES, EEE šalių ir Šveicarijos konfederacijos šalių susižinojimo tarnybų gautinos sumos už Lietuvoje suteiktas paslaugas šių šalių draustiesiems. Šiai grupei priskirtinų gautinų sumų nuvertėjimas 2024 m. sudarė 41,36 tūkst. Eur. 2024 m. užregistruotos pagrindinės veiklos kitos pajamos, susijusios su šiomis sumomis, sudarė 12 235,07 tūkst. Eur, o nuvertėjimo sąnaudos (-) 20,28 tūkst. Eur.
8. Audituojamu laikotarpiu nepasikeitė 2021 m. nustatytos aplinkybės, kuriomis apskaitoje nėra fiksuojami gautinų sumų padengimo terminai. EDMIS, kurioje administruojamos už apdraustiesiems suteiktas paslaugas kompensuotinos sumos, nėra susieta su FVAIS ir nėra pritaikyta ilgalaikėms gautinoms sumoms išskirti, todėl fondo apskaitoje šios gautinos sumos registruojamos kaip trumpalaikės to laikotarpio, kurį buvo teiktos paslaugos užsienio šalių draustiesiems, paskutinę dieną, nors tarp jų yra ir ilgalaikių – tų, kurių mokėjimo terminas atidėtas daugiau nei 12 mėnesių. Taip nesilaikoma 26-ojo VSAFAS¹² reikalavimų bei VLK ir TLK apskaitos vadovo¹³ reikalavimų: jei gautinos sumos sumokėjimo terminas atidedamas ilgesniam negu 12 mėn. laikotarpiui, skaičiuojant nuo artimiausio ataskaitinio laikotarpio (ketvirčio ar metų) pabaigos, atidėtinio mokėjimo gautinų sumų dalis perkeliama į ilgalaikių gautinų sumų sąskaitą.
9. Atsižvelgdami į išdėstytas aplinkybes:
 - ✓ negalime įvertinti, kokia suma konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos pagal 2024-12-31 duomenis str. A.III „Ilgalaikis finansinis turtas“ yra sumažintas nurodytas likutis (69 137,04 tūkst. Eur); negalime patvirtinti str. C.III.6 „Kitos gautinos sumos“ dalies (14 531,27 tūkst. iš 71 445,23 tūkst. Eur) ir str. F. IV. „Sukauptas perviršis ar deficitas“ dalies (14 531,27 tūkst. iš 357 944,97 tūkst. Eur) teisingumo; negalime patvirtinti konsoliduotosios grynojo turto pokyčių ataskaitos str. „Sukauptas perviršis ar deficitas prieš nuosavybės metodo įtaką“ dalies (14 531,27 tūkst. iš 357 944,97 tūkst. Eur) likučio ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną 2024-12-31 teisingumo;
 - ✓ negalime patvirtinti konsoliduotosios veiklos rezultatų ataskaitos pagal 2024-12-31 duomenis ataskaitinio laikotarpio str. A.III.1. „Pagrindinės veiklos kitos pajamos“ pajamų dalies (12 235,07 tūkst. iš 16 432,03 tūkst. Eur);
 - ✓ negalime patvirtinti konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte¹⁴ pateiktų duomenų apie susijusias sumas teisingumo.

¹² 26-asis VSAFAS „Fondų apskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys“, 12.3 ir 13.3 p.

¹³ VLK ir TLK apskaitos vadovas, patvirtintas Valstybinės ligonių kasos direktoriaus 2024-09-10 įsakymu Nr. 1K-264.

¹⁴ KFAR aiškinamojo rašto pastabos (5, 10, 21, 22) ir priedai (P2, P5, P10, P21), kuriuose pateikta informacija apie fondo ilgalaikį finansinį turtą, per vienus metus gautinas sumas, kitas pagrindinės veiklos pajamas ir nuvertėjimo sąnaudas.

10. Dėl minėtų aplinkybių negalėjome patvirtinti ir finansinių ataskaitų 2023-12-31 pabaigos atitinkamų duomenų, kurie pateikti 2024 m. rinkinyje, teisingumo¹⁵.

1.1.2. Išliko nereikšmingų duomenų iškraipymų kitų pagrindinės veiklos pajamų ir socialinių išmokų sąnaudų apskaitoje

11. Nuo 2024 m. įsigalioję Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimai numato, kad už fondui padarytą žalą išsiieškotos ir iš susižinojimo tarnybų gaunamos sumos (už ES, EEE šalių narių ir Šveicarijos konfederacijos apdraustiesiems suteiktas sveikatos priežiūros paslaugas) nėra laikomos fondo pajamomis, o yra atitinkamos sąnaudų grupės sąnaudų kompensacijos. 2021 m. PSDF ataskaitų rinkinio audito metu nustatėme¹⁶, kad šie pinigai įtraukiami į apskaitą nesilaikant 1-ojo, 10-ojo ir 11-ojo VSAFAS nuostatų, t. y. šie pinigai ekonomine prasme yra fondo ankstesniais laikotarpiais pripažintų sąnaudų kompensacija ir PSDF apskaitoje negali būti pripažįstamos pajamomis, o jų dydžiu turėtų būti mažinamos fondo patirtos sąnaudos.
12. Dėl esamų informacinių sistemų funkcionalumų VLK ne visas sąnaudų kompensacijoms priskirtinas sumas gali teisingai apskaičiuoti ir priskirti atitinkamo viešojo sektoriaus subjekto (VLK ar TLK) socialinių išmokų grupės sąnaudoms ar išlaidoms, todėl PSDF finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose yra duomenų iškraipymų.
13. Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes ataskaitų rinkinio:
- ✓ konsoliduotosios veiklos rezultatų ataskaitos pagal 2024-12-31 duomenis ataskaitinio laikotarpio str. A.III.I „Pagrindinės veiklos kitos pajamos“ ir str. B.X „Socialinių išmokų“ nurodytos sumos yra 16 236,13 tūkst. Eur didesnės, be to, dėl 1.1.1 skirsnyje (3–10 pastr., 11–13 psl.) nurodytų aplinkybių šių sumų teisingumo patvirtinti negalėjome;
 - ✓ aiškinamajame rašte¹⁷ yra pateikta neteisinga informacija apie susijusias sumas.

Dėl minėtų aplinkybių negalėjome patvirtinti ir finansinių ataskaitų 2023-12-31 pabaigos atitinkamų duomenų, kurie pateikti 2024 m. rinkinyje, teisingumo¹⁸.

1.1.3. Apskaitoje neužregistruotos veiklos sąnaudų kompensacijos už valstybės biudžeto asignavimų administravimą

14. Nuo 2024 m. Sveikatos draudimo įstatymu¹⁹ nustatyta prievolė VLK atskirai administruoti PSDF biudžetui valstybės deleguotoms funkcijoms vykdyti skirtus ir panaudotus pinigus. VLK iš valstybės biudžeto asignavimų (jų valdytoja – Sveikatos apsaugos ministerija) mokamos veiklos sąnaudų, susidarančių atliekant valstybės deleguotas funkcijas, kompensacijos. Jų dydžio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarką nustato sveikatos apsaugos ministras, suderinęs su finansų ministru. Nurodytos kompensacijos laikomos kitomis teisėtai gautomis (PSDF) biudžeto pajamomis ir naudojamos išlaidoms privalomojo sveikatos draudimo sistemos funkcionavimui užtikrinti ir šį draudimą vykdančių institucijų

¹⁵ Nustatytų duomenų iškraipymų įtaka 2023 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų finansinėms ataskaitoms pateikta 3 priede.

¹⁶ 2022-10-03 valstybinio audito ataskaita Nr. FAE-8.

¹⁷ KFAR aiškinamojo rašto pastabos (21, 22) ir priedai (P02, P21), kuriuose pateikta informacija apie kitas pagrindinės veiklos pajamas ir nuvertėjimo sąnaudas.

¹⁸ Nustatytų duomenų iškraipymų įtaka 2023 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų finansinėms ataskaitoms pateikta 3 priede.

¹⁹ Sveikatos draudimo įstatymas, 15 str. 6, 7 ir 10 d.

veiklos išlaidoms apmokėti²⁰. Pažymime, kad įstatymo nuostatas įgyvendinančių teisės aktų²¹ rengimas užtruko.

15. Teisinis reglamentavimas imperatyviai numatė už valstybės deleguotų funkcijų atlikimą VLK iš valstybės biudžeto mokėti veiklos sąnaudų kompensacijas, tačiau nustatė, jog VLK 2024 m. kompensuotinių sumų neskaičiavo ir atitinkamai 2024 m. veiklos apskaitoje neregistravo pajamų ir gautinų sumų iš ministerijos. Taip nesivadovauta 1-ojo ir 10-ojo VSAFAS reikalavimais²².
16. Preliminarus 2024 m. neužregistruotų veiklos sąnaudų kompensacijų iškraipymo dydis 625,00 tūkst. Eur²³ turi įtakos 2024 m. PSDF konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkiniui:
 - ✓ finansinės būklės ataskaitos pagal 2024-12-31 duomenis str. C.III „Per vienus metus gautinos sumos“ likutis (334 216,02 tūkst. Eur) yra 625,00 tūkst. Eur sumažintas ir str. F.IV „Sukauptas perviršis ar deficitas“ nurodytas perviršis (357 944,97 tūkst. Eur) 625 tūkst. Eur suma sumažintas;
 - ✓ veiklos rezultatų ataskaitos pagal 2024-12-31 duomenis str. A.III. „Pagrindinės veiklos kitos pajamos“ (16 432,03 tūkst. Eur) yra 625,00 tūkst. Eur sumažintas, str. H. „Grynasis perviršis ar deficitas prieš nuosavybės metodo įtaką“ (33 578,44 tūkst. Eur) ir str. J. „Grynasis perviršis ar deficitas“ (33 578,44 tūkst. Eur) nurodytas perviršis šia suma sumažintas;
 - ✓ grynojo turto pokyčių ataskaitos pagal 2024-12-31 duomenis 8 ir 9 stulpelių 17 ir 19 eil. nurodytas ataskaitinio laikotarpio perviršis ir grynasis turtas 625 tūkst. Eur sumažintas;
 - ✓ aiškinamajame rašte²⁴ atitinkamai pateikta netiksli informacija apie sukauptas gautinas sumas ir sukauptas pajamas.
17. Siekiant įgyvendinti Sveikatos draudimo įstatymo nuostatas, VLK pasiūlė²⁵ apskaičiuoti 2024 m. patirtų veiklos sąnaudų kompensaciją ir 2025 m. apskaitoje užregistruoti su jomis susijusias ūkines operacijas, o planuojant 2026 m. PSDF biudžetą, įvertinti pinigų poreikį 2024 m. kompensacijoms. VLK informavo²⁶, kad planuoja apskaičiuoti 2024 m. kompensuotiną sumą ir kreiptis į ministeriją dėl ministro nustatytos tvarkos pakeitimo bei pinigų skyrimo 2026 metams.

1.1.4. Kiti audito metu nustatyti pastebėjimai

Aiškinamajame rašte yra informacijos atskleidimo trūkumų

18. 2024 m. PSDF ataskaitų rinkinio duomenimis, ataskaitiniu laikotarpiu buvo sukaupta 721 811,30 tūkst. Eur PSDF biudžeto rezervo, iš jų 173 484,99 tūkst. Eur panaudota asmens

²⁰ Ten pat, 15 str. 1 d. 3 p.

²¹ Sveikatos apsaugos ministro 2024-11-19 įsakymu Nr. v-1127 patvirtintas VLK veiklos sąnaudų, susidarančių atliekant valstybės deleguotas funkcijas, kompensacijos dydžio apskaičiavimo ir kompensacijų mokėjimo tvarkos aprašas ir VLK direktoriaus 2025-03-28 įsakymu Nr. 1K-134 patvirtintas Valstybės biudžeto lėšomis VLK mokamos veiklos sąnaudų kompensacijos už valstybės deleguotų funkcijų finansavimo administravimą apskaičiavimo tvarkos aprašas.

²² 1-asis VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“, 14.6, 21 ir 36 p., 10-asis VSAFAS „Kitos pajamos“, 6 ir 8 p.

²³ VLK auditoriams pateikė prognozuojamų kompensacijų sumų skaičiavimus, kurie buvo atlikti rengiant 2025 m. PSDF biudžeto projektą. Pagal juos 2024 m. preliminari kompensuotina suma buvo įvertinta 625 tūkst. Eur.

²⁴ KFAR aiškinamojo rašto pastabos (10, 18, 21) ir priedai (P10, P21), kuriuose pateikta informacija apie sukauptas gautinas sumas ir sukauptas pajamas.

²⁵ Valstybės kontrolės 2025-04-04 raštas Nr. SD-(120-9.1.1-E-6225)-267.

²⁶ VLK 2025-04-22 raštas Nr. 4K-2288.

sveikatos priežiūros paslaugoms, kompensuojamiesiems vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms apmokėti bei sveikatos programoms finansuoti. 2024 m. pabaigoje rezervo likutis sudarė 548 326,31 tūkst. Eur (iš jo 51 917,00 tūkst. Eur – pagrindinė dalis, 496 409,31 tūkst. Eur – rizikos valdymo dalis).

19. Pagal finansinės būklės ataskaitos duomenis²⁷ einamųjų metų deficitas 2024-12-31 sudarė –120 485,49 tūkst. Eur²⁸. Nesilaikant 6-ojo VSAFAS²⁹ reikalavimų, aiškinamajame rašte nėra paašškintas reikšmingas finansinių ataskaitų straipsnis ir jo reikšmingo pasikeitimo, lyginant su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu³⁰, priežastys.

Trūksta kontrolės priemonių nematerialiojo turto (programinės įrangos) srityje

20. Nustatėme, kad VLK vidaus teisės aktai nenustato kontrolės procedūrų, susijusių su nematerialiojo turto (nebaigtų projektų) specifika, t. y. kaip priimami ir apskaitą tvarkantiems asmenims perduodami sprendimai apie šio turto visišką paruošimą ir perdavimą naudoti veikloje.
21. Siekiant teisingos nematerialiojo turto apskaitos, VLK rekomendavome³¹ vidaus teisės aktuose nustatyti papildomas vidaus kontrolės priemones ir darbo procedūras, susijusias su nebaigtų projektų kūrimo ir vystymo, paruošimo ir perdavimo naudoti veikloje specifika. VLK rekomendaciją numato įgyvendinti iki 2026-03-31.
22. Audito metu nustatėme, kad VLK 2023 m. įsigijo už 254,78 tūkst. Eur neterminuotas programinės įrangos naudojimo licencijas, kurios dėl neteisingai pritaikyto amortizacijos normatyvo³² buvo nudėvėtos per vienus metus (100 proc.). Taip nesilaikyta 13-ojo VSAFAS nuostatų³³.
23. Atsižvelgiant į tai finansinių ataskaitų rinkinio:
- ✓ konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos pagal 2024-12-31 duomenis str. A.I.2 „Programinė įranga ir jos licencijos“ (10 991,61 tūkst. Eur) ir str. F.IV „Sukauptas perviršis ar deficitas“ nurodytas perviršis (357 944,97 tūkst. Eur) sumažintas 148,62 tūkst. Eur; konsoliduotosios grynojo turto pokyčių ataskaitos pagal 2024-12-31 duomenis str. „Ataskaitinio laikotarpio perviršis ir grynasis turtas“ ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną 2024-12-31 yra 148,62 tūkst. Eur sumažintas;
 - ✓ konsoliduotosios veiklos rezultatų ataskaitos pagal 2024-12-31 duomenis str. B.II „Nusidėvėjimo ir amortizacijos“ sąnaudos (4 740,31 tūkst. Eur) 148,62 tūkst. Eur padidintos, str. C. „Pagrindinės veiklos perviršis ar deficitas“ (6 702,42 tūkst. Eur), H. „Grynasis perviršis

²⁷ 2024 m. PSDF konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio finansinės būklės ataskaita, F.IV.1 str.

²⁸ Einamųjų metų –120 485,49 tūkst. Eur deficitą sudaro 29 699,13 tūkst. Eur veiklos rezultatų ataskaitoje pripažintas grynasis perviršis ir sukaupto perviršio sumažėjimas (–) 154 063,94 tūkst. Eur dėl PSDF biudžeto rezervo sudarymo.

²⁹ 6-asis VSAFAS „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“, 14 ir 15 p.

³⁰ Pagal finansinės būklės ataskaitos duomenis 2023-12-31 einamųjų metų perviršis sudarė 167 529,10 tūkst. Eur.

³¹ Valstybės kontrolės 2025-04-15 raštas Nr. SD-(120-9.1.1-E-6225)-296.

³² Pagal VLK direktoriaus 2022-10-21 įsakymą Nr. 2K-14 iki 2023-10-02 įsigytai programinei įrangai ir neterminuotoms licencijoms nusidėvėjimo (amortizacijos) nustatytas normatyvas yra 3 metų naudingo tarnavimo laikas (kasmet po 33,33 proc.), o nuo 2023-10-04 įsigytam turtui – 4 metai (kasmet po 25 proc.).

³³ 13-asis VSAFAS „Nematerialusis turtas“, 47 p.

ar deficitą prieš nuosavybės metodo įtaką“ (33 578,44 tūkst. Eur) ir J. „Grynasis perviršis ar deficitas“ (33 578,44 tūkst. Eur) nurodytas perviršis šia suma sumažintas;

- ✓ aiškinamajame rašte³⁴ atitinkamai pateikta netiksli informacija apie nematerialųjį turtą ir amortizacijos sąnaudas.

Finansinio turto apskaitoje yra trūkumų

24. Pagal fondo konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio 2024-12-31 duomenis VLK laikinai laisvų pinigų investicijų į VVP balansinė vertė sudarė 94 940,71 tūkst. Eur (iš jo ilgalaikio 65 343,70 tūkst. Eur ir trumpalaikio 29 597,01 tūkst. Eur).
25. Nustatėme, kad VLK neteisingai įvertino 13 (iš 19) investicijų į VVP, įsigytų 2023–2024 m., pirminio pripažinimo metu sukauptas palūkanas ir netiksliai nustatė apskaičiuotų palūkanų normas, todėl yra nuokrypių amortizacijos skaičiavimuose. Taip nesivadovauta 17-ojo VSAFAS reikalavimais³⁵.
26. Dėl išvardytų aplinkybių ataskaitų rinkinio:
 - ✓ konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos pagal 2024-12-31 duomenis str. A.III „Ilgalaikis finansinis turtas“ nurodytas investicijų į VVP likutis (65 343,70 tūkst. iš 69 137,04 tūkst. Eur) yra 1,99 tūkst. Eur padidintas, str. C.IV „Trumpalaikės investicijos“ (29 597,01 tūkst. Eur) yra 14,67 tūkst. Eur padidintas ir str. F.IV „Sukauptas perviršis ar deficitas“ nurodytas perviršis (357 944,97 tūkst. Eur) 16,66 tūkst. Eur suma padidintas;
 - ✓ konsoliduotosios veiklos rezultatų ataskaitos pagal 2024-12-31 duomenis str. E. „Finansinės ir investicinės veiklos rezultatas“ (26 896,76 tūkst. Eur) yra 16,66 tūkst. Eur padidintas, str. H. „Grynasis perviršis ar deficitas prieš nuosavybės metodo įtaką“ (33 578,44 tūkst. Eur) ir J. „Grynasis perviršis ar deficitas“ (33 578,44 tūkst. Eur) nurodytas perviršis šia suma padidintas;
 - ✓ konsoliduotosios grynojo turto pokyčių ataskaitos pagal 2024-12-31 duomenis 8 ir 9 stulpelių 17 ir 19 eil. nurodytas ataskaitinio laikotarpio perviršis ir grynasis turtas 17,0 tūkst. Eur padidintas;
 - ✓ finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte³⁶ atitinkamai pateikta netiksli informacija apie investicijų į VVP ir gautas palūkanų pajamas.
27. Siekiant užtikrinti investicijų į VVP ir su jomis susijusių ūkinių operacijų apskaitos teisingumą, VLK rekomendavome³⁷ papildyti apskaitos vadovą nuostatomis dėl pirminio pripažinimo metu sukauptų palūkanų įvertinimo (kaupimo laikotarpio nustatymo). VLK rekomendaciją numato įgyvendinti iki 2025-12-31.

³⁴ KFAR aiškinamojo rašto pastabos (2, 3, 22) ir priedai (P2, P3), kuriuose pateikta informacija apie nematerialųjį turtą ir amortizacijos sąnaudas.

³⁵ 17-asis VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, 5.3, 5.6, 5.10 ir 20.2 p.

³⁶ KFAR aiškinamojo rašto pastabos (5, 18, 23) pastaba ir P5, P23 priedai), kuriuose pateikta informacija apie VVP ir palūkanų gautas pajamas.

³⁷ Valstybės kontrolės 2025-04-14 el. laiškas Nr. SD-(120-9.1.2-E-6225)-295.

Fondui neteikiama informacija apie jam tenkančią neapibrėžtojo turto ir įsipareigojimų dalį

28. 2024 m. valstybės socialinių fondų ataskaitų rinkinio audito metu nustatytos aplinkybės, dėl kurių PSDF apskaitoje gali būti registruojamas ne visas neapibrėžtasis turtas ir neapibrėžtieji įsipareigojimai:
- ✓ ne visi įvykiai, dėl kurių VSDF gali gauti turto ar jam gali kilti įsipareigojimai, yra tinkamai įvertinami, ir ne visa reikiama informacija turto ir įsipareigojimų apskaitos tvarkymui ir ataskaitų rinkinių parengimui perduodama už apskaitą ir ataskaitų parengimą atsakingiems asmenims;
 - ✓ dalis neapibrėžtojo turto ir (arba) įsipareigojimų gali tekti ir kitiems VSDF įstaigų administruojamiems išteklių fondams (Privalomojo sveikatos draudimo, Garantinio, Ilgalaikio darbo išmokų), tačiau tvarkant apskaitą šios aplinkybės nėra vertinamos, o vidaus teisės aktuose arba tvarkose informacijos apie šį turtą ir įsipareigojimus perdavimas kitiems fondams nenustatytas.
29. Valstybės kontrolė VSDF valdybai rekomendavo³⁸ užtikrinti ataskaitų sudarymui reikiamos informacijos pateikimą administruojamiems išteklių fondams. VSDF valdyba rekomendacijai įgyvendinti suplanavo priemonę³⁹. Rekomendacijos planuojamas įgyvendinimo terminas – iki 2026-03-31.

Pasirinktų darbuotojų skatinimo priemonių apskaitos trūkumai

30. Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas⁴⁰ nustato, kad darbuotojai, kuriems yra pavojus susirgti užkrečiamąja liga darbo vietoje, skiepijami darbdavio sąskaita. Sveikatos apsaugos ministras tvirtina darbuotojų, kurie skiepijami darbdavio sąskaita, profesijų ir pareigybių sąrašą. Pagal sveikatos apsaugos ministro nustatytą tvarką, kiekviena įstaiga privalo pasitvirtinti darbdavio pinigais skiepijamų darbuotojų profesijų ir pareigybių sąrašą⁴¹. Nustatėme, kad VLK ir TLK nemokamai skiepijo darbuotojus nuo gripo ir erkinio encefalito, bet įstaigos šių sąrašų nebuvo sudariusios.
31. Pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo nuostatas⁴², nemokamai suteiktos paslaugos (darbuotojų nemokamas skiepijimas ir sveikatos tyrimai) yra laikomos pajamomis natūra. Tokiu atveju VLK ir TLK darbuotojams suteiktos skiepijimo paslaugos yra skatinamoji darbdavio išmoka, kuri laikoma pajamomis natūra ir turi būti apskaitoma kaip darbo užmokesčio sąnaudos. VLK audito metu atliko koregavimus apskaitoje, tačiau TLK

³⁸ Siekiant nebalansinėse sąskaitose kaupiti informaciją apie visą neapibrėžtąjį turtą ir visus neapibrėžtuosius įsipareigojimus, VSDF valdybai rekomendavome nustatyti papildomas vidaus kontrolės priemones, kurios apimtų visos informacijos apie įvykius, dėl kurių gali atsirasti neapibrėžtasis turtas ar neapibrėžtieji įsipareigojimai, kaupimą, išsamų vertinimą ir šios informacijos perdavimą už VSDF apskaitą atsakingiems asmenims, bei ataskaitų sudarymui reikiamos informacijos pateikimą administruojamiems išteklių fondams.

³⁹ Parengti ir taikyti vidaus teisės aktą, kuriame būtų nustatytos vidaus kontrolės priemonės, kurios apimtų VSDF administravimo įstaigose kaupiamos informacijos apie įvykius, dėl kurių gali atsirasti neapibrėžtasis turtas ar neapibrėžtieji įsipareigojimai, kaupimą, išsamų vertinimą ir šios informacijos perdavimą už VSDF apskaitą atsakingiems asmenims, bei ataskaitų sudarymui reikiamos informacijos pateikimą administruojamiems išteklių fondams.

⁴⁰ Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas, 29 str. 5 d.

⁴¹ Sveikatos apsaugos ministro 2004-10-14 įsakymas Nr. V-716, 1 ir 2 p.

⁴² Gyventojų pajamų mokesčio įstatymas, 2 str. 15 d.

finansinėje ir biudžeto vykdymo apskaitoje liko neteisingai užregistruotų sąnaudų / išlaidų. Taip nesivadovauta 24-ojo VSAFAS reikalavimais⁴³.

32. Atsižvelgiant į tai finansinių ataskaitų rinkinio:

- ✓ konsoliduotosios veiklos rezultatų ataskaitos pagal 2024-12-31 duomenis str. B.I. „Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo“ nurodytos sąnaudos (18 898,22 tūkst. Eur) yra 1,94 tūkst. Eur sumažintos, o B.XIII. „Kitų paslaugų“ sąnaudos (760,16 tūkst. Eur) šia suma didesnės,
- ✓ konsoliduotosios pinigų srautų ataskaitos str. III.1 „Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo“ nurodytos (-) 18 640,19 tūkst. Eur išmokos yra 1,94 tūkst. Eur mažesnės, o str. III.10 „Kitų paslaugų įsigijimo“ išlaidos šia suma didesnės;
- ✓ finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte⁴⁴ atitinkamai pateikta netikslī informacija apie darbo užmokesčio ir socialinio draudimo ir kitų paslaugų sąnaudas ir išlaidas.

33. Nustatėme atvejį, kai TLK darbuotojui kaip skatinimo priemonė buvo suteiktos papildomos poilsio dienos⁴⁵, kurios nepagrįstai apmokėtos pagal asmens vidutinį darbo užmokestį. TLK vidaus teisės aktuose nereglamentuota kaip apmokamos papildomos poilsio dienos. Šios dienos nėra prilyginamos atostogoms, todėl netaikytinos ir nuostatos dėl atostoginių apskaičiavimo, įskaitant ir nuostatas dėl atostogų perkėlimo ir pratęsimo, kompensavimo ir kt. Papildomos poilsio dienos apmokamos kaip paprastos darbo dienos.

34. Siekiant atitiktis teisės aktų reikalavimams ir aiškaus praktinio taikymo, VLK rekomendavome⁴⁶ papildyti vidaus teisės aktus ir darbo procedūras dėl suteiktų papildomų poilsio dienų apmokėjimo, išlaidų darbuotojų pajamų natūra planavimo ir apskaitos. VLK rekomendaciją numato įgyvendinti iki 2025-12-31.

1.1.5. Laukiama Finansų ministerijos sprendimų dėl pajamų už nebaigtas teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas apskaitos

35. Sveikatos draudimo įstatymas⁴⁷ nustato apmokėjimą PSDF pinigais už suteiktas ASP paslaugas. Pagal PSDF konsoliduotųjų finansinių ataskaitų 2024-12-31 duomenis, 84 proc. mokėtinų socialinių išmokų, t. y. 233 888,82 tūkst. Eur, sudaro ligonių kasų prisiimti įsipareigojimai už faktiškai suteiktas ASP paslaugas.

36. VLK ir TLK apskaitos vadove⁴⁸ numatyta, kad ligonių kasų apskaitoje socialinių išmokų sąnaudos ir su jomis susijusios mokėtinos socialinės išmokos (įsipareigojimai) registruojamos pagal jas pagrindžiančius dokumentus tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra patiriamos. ASP įstaigos ligonių kasoms pateikia pagrindžiančius dokumentus apmokėjimui tik už tas suteiktas paslaugas, kai ligonių gydymas yra baigtas.

⁴³ 24-asis VSAFAS „Su darbo santykiais susijusios išmokos“, 22.1 p.

⁴⁴ KFAR aiškinamojo rašto pastabos (2, 22 pastaba ir P2, P22 priedai), kuriuose pateikta informacija apie darbo užmokesčio ir socialinio draudimo ir kitų paslaugų sąnaudas ir išlaidas.

⁴⁵ Valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos ir biudžetinių įstaigų darbuotojų veiklos vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Vyriausybės 2024-01-03 nutarimu Nr. 6, 61 p.; Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo apmokėjimo sistemos aprašas, patvirtintas Šiaulių TLK direktoriaus 2024-01-26 įsakymu Nr. VE-19, 46.3 p.

⁴⁶ Valstybės kontrolės 2025-03-31 el. laiškas Nr. SD-(120-9.1.1-E-6225)-249.

⁴⁷ Sveikatos draudimo įstatymas, 26 str. 1 d.

⁴⁸ VLK ir TLK apskaitos vadovas, patvirtintas Valstybinės ligonių kasos direktoriaus 2024-09-10 įsakymu Nr. 1K-264.

37. Audity⁴⁹ metu nustatėme skirtingą ASP įstaigų pajamų registravimo praktiką: kai kurios įstaigos finansinėje apskaitoje metų pabaigoje registruoja pajamas ir gautinas sumas ne tik už visiškai suteiktas paslaugas, bet ir už nebaigtas teikti paslaugas (nebaigtus gydyti ligonius). Ligonų kasos informacijos už nebaigtas teikti paslaugas iš ASP įstaigų nerenka ir apskaitoje neregistruoja susijusių įsipareigojimų ir sąnaudų.
38. Siekdami teisingų ir tarpusavyje palyginamų ASP įstaigų ataskaitų rinkinių ir teisingų nacionalinio ir valstybės metinių ataskaitų rinkinių duomenų, Finansų ministerijai rekomendavome⁵⁰ užtikrinti vienodą viešojo sektoriaus subjektų pajamų už nebaigtus gydyti ligonius metų pabaigoje pripažinimą apskaitoje. Ministerija planuoja iki 2025-12-31 atlikti nustatyto teisinio reglamentavimo ir esamos praktikos analizę, priimti reikiamus teisės aktų pakeitimus arba parengti ir paskelbti metodines rekomendacijas dėl nebaigtų teikti paslaugų apskaitos⁵¹.

1.2. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais teisingas

39. Fondo biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio 2024-12-31 duomenimis, fondas 2024 m. gavo 3 652 148,01 tūkst. Eur įplaukų ir patyrė 3 547 852,07 tūkst. Eur išlaidų. Visais reikšmingais atžvilgiais šio rinkinio duomenys yra teisingi.
40. Nustatėme nereikšmingų konsoliduotosios biudžeto vykdymo ataskaitos duomenų iškraipymų⁵² dėl 1.1.2 skirsnyje (11–13 pastr., [13 psl.](#)) nustatytų aplinkybių, kurie nedarė įtakos auditoriaus nuomonei, tačiau į juos turėtų būti atsižvelgta, rengiant fondo kitų ataskaitinių laikotarpių ataskaitas:
- ✓ biudžeto vykdymo ataskaitos pagal 2024-12-31 duomenis str. II.3. „Kitos teisėtai gautos pajamos“ nurodyti pajamų ir str. III.1 „Asmens sveikatos priežiūros paslaugoms“ nurodyti biudžeto išlaidų vykdymo duomenys yra 10 288,68 tūkst. Eur didesni;
 - ✓ aiškinamajame rašte yra pateikta neteisinga informacija apie susijusias sumas.

2. TIKSLINGA ĮVERTINTI BŪTINŲ KONTROLĖS PRIEMONIŲ APIMTIS

41. Sveikatos draudimo įstatymas⁵³ nustato, kad ASP paslaugų, apmokamų iš PSDF biudžeto, apmokėjimo tvarkas ir būdus nustato sveikatos apsaugos ministras. Ligonų kasos kontroliuoja suteiktų paslaugų kiekį, kokybę ir atitiktį joms teikiamiems reikalavimams ir sveikatos ministro nustatyta tvarka ir sąlygomis kontroliuoja draudžiamiesiems teikiamų paslaugų prieinamumą ir tinkamumą.

⁴⁹ 2024 m. valstybės ataskaitų rinkinio auditas ir 2024 m. Privalomojo sveikatos draudimo fondo ataskaitų rinkinio auditas.

⁵⁰ Valstybės kontrolės 2024-12-17 raštas Nr. SD-(110-9.1.1-E-6229)-1101.

⁵¹ Finansų ministerijos 2024-12-30 raštas Nr. 6K-24/7002.

⁵² Nustatytų duomenų iškraipymų įtaka biudžeto vykdymo ataskaitai pateikta 4 priede.

⁵³ Sveikatos draudimo įstatymas, 25 str. 1 d., 31 str. 8 p., 33 str. 6 p., 33 str. 8 p.

42. Nustatėme, kad ASP įstaigoms dalis ASP paslaugų apmokamos ne įprastu (t. y. ne pagal suteiktų paslaugų kiekį ir bazinę kainą), o sveikatos apsaugos ministro nustatytu specifiniu būdu: skiriant pinigus įstaigoms, teikiančioms pirminės sveikatos priežiūros paslaugas; pagal prirašytų prie įstaigos asmenų skaičių; skiriant priedus įstaigoms, turinčioms skubios medicinos pagalbos ir intensyvios pagalbos skyrius; skiriant pinigus įstaigoms pagal sąmatas ar finansuojant įstaigos veiklą (VšĮ Greitosios medicinos pagalbos tarnybos). Dėl nurodytų taikomų ASP paslaugų apmokėjimo būdų VLK ir TLK visa apimtimi, taip kaip numato teisės aktai, negali užtikrinti tokių suteiktų paslaugų kontrolės.

VLK komentaras dėl greitosios medicinos pagalbos paslaugų kontrolės

Greitosios medicinos pagalbos paslaugoms, teikiamoms gyventojams, apmokėti skirta suma apskaičiuojama ne pagal suteiktų paslaugų kiekį ir bazinę kainą, net ne skiriant sąmatinį finansavimą, bet pagal skirtą metinę sumą vienam gyventojui ir nuolatinių gyventojų skaičių. Tokiu būdu VLK / TLK iš esmės praranda priežiūros ar tikrinimo turinį.

Šaltinis – Pagal Valstybinės ligonių kasos pateiktą informaciją

43. Atsižvelgdami į išdėstytas aplinkybes, Sveikatos apsaugos ministerijai pateikėme siūlymą identifikuoti visas ASP paslaugas, kurių apmokėjimui taikomi kiti nei įprastas apmokėjimo būdai, ir nurodytoms paslaugoms nustatyti (įvertinus būtinų kontrolės priemonių apimtis) kontrolės mechanizmą.
44. Ministerijos nuomone⁵⁴, ji kaip VšĮ Greitosios medicinos pagalbos tarnybos steigėjas ir dalininkas (savininkas) turi visus teisės aktais nustatytus įgaliojimus vykdyti efektyvią viešosios įstaigos vykdomos veiklos (nuo lėšų veiklai poreikio vertinimo iki finansinių ataskaitų rinkinio ir veiklos ataskaitos tvirtinimo etapų) priežiūrą ir kontrolę, todėl papildomų kontrolės mechanizmų nustatyti netikslinga. Iki audito pabaigos ministerija nepateikė nuomonės dėl kitų, specifiniu būdu apmokamų, ASP paslaugų kontrolės priemonių pakankamumo, todėl manome, kad tikslinga būtų įsivertinti šių priemonių visumą: būtinų kontrolės priemonių apimtis ir jų veiksmingumą.
45. Audito metu vertinome neatlygintinai kraujo donorystei propaguoti ir kraujo donorų kompensacijoms, vykdant Neatlygintinos kraujo donorystės propagavimo 2021–2025 m. programą⁵⁵, 2024 m. skirto finansavimo valstybės biudžeto sąskaita ir atsiskaitymo už panaudotus pinigus procesus, nustatytus VLK direktoriaus patvirtintoje tvarkoje⁵⁶.
46. Identifikavome neteisingo išlaidų atskleidimo biudžeto vykdymo sąmatos ataskaitose pagal jų ekonominę klasifikaciją atvejų, t. y. ataskaitose nurodyti panaudoti asignavimai išlaidoms pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius neatitiko šias išlaidas patvirtinančiuose dokumentuose nurodytos jų paskirties.
47. Siekiant užtikrinti teisės aktus atitinkantį pinigų neatlygintinai kraujo donorystei propaguoti ir kraujo donorų kompensacijoms skyrimą, atskaitomybę ir kontrolę, rekomendavome⁵⁷ praplėsti Valstybinės ligonių kasos ir teritorinių ligonių kasų taikomus

⁵⁴ Sveikatos apsaugos ministerijos 2025-05-13 raštas Nr. 10-1544.

⁵⁵ Neatlygintinos kraujo donorystės propagavimo 2021–2025 metų programa, patvirtinta sveikatos apsaugos ministro 2020-10-19 įsakymu Nr. V-2297.

⁵⁶ Lėšų kraujo donorų kompensacijoms ir neatlygintinai kraujo donorystei propaguoti skyrimo ir atskaitomybės tvarkos aprašas, patvirtintas VLK direktoriaus 2018-12-27 įsakymu Nr. 1K-332.

⁵⁷ 2025-03-27 el. laiškas Nr. SD-(120-9.1.2-E-6225)-241. VLK ir TLK išteklių panaudojimo kontrolės metu patikrinama, ar bendra panaudojimo ataskaitos suma neviršija bendros skirtos sumos, ar detalizuotoje kraujo donorystės įstaigų ataskaitoje nurodytos išlaidos atitinka Neatlygintinos kraujo donorystės propagavimo 2021–2025 m. programoje nustatytas programos uždavinių įgyvendinimo priemones.

pinigų panaudojimo tikrinimo aspektus – įtraukti kontrolės priemonės dėl išlaidų priskyrimo teisingam ekonominės klasifikacijos straipsniui. VLK rekomendaciją numato įgyvendinti iki 2025-09-30.

Valstybės kontrolierė

Irena Segalovičienė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„2024 metų Privalomojo sveikatos
draudimo fondo ataskaitų rinkinio
finansinio audito rezultatai“
1 priedas

Santrumpos ir sąvokos

ASP – asmens sveikatos priežiūra

EDMIS – Europos duomenų mainų informacinė sistema

FVAIS – Finansų valdymo apskaitos informacinė sistema

KBVAR – konsoliduotasis biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys

KFAR – konsoliduotasis finansinių ataskaitų rinkinys

PSD – privalomasis sveikatos draudimas

PSDF – Privalomojo sveikatos draudimo fondas

SAM – Sveikatos apsaugos ministerija

TLK – teritorinė ligonių kasa

VLK – Valstybinė ligonių kasa

VSAFAS – viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai

VVP – Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybiniai popieriai

ŽIIS – Žalos išieškojimo informacinė sistema

Valstybinio audito ataskaitos
„2024 metų Privalomojo sveikatos
draudimo fondo ataskaitų rinkinio
finansinio audito rezultatai“
2 priedas

Audito apimtis ir metodai

Audituotas 2024 metų PSDF finansinių ataskaitų rinkinys

Audituotos 2024 metų konsoliduotosios finansinės ataskaitos:

- ✓ finansinės būklės, veiklos rezultatų, pinigų srautų ir grynojo turto pokyčių ataskaitos bei konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, parengti pagal 2024-12-31 duomenis.

Audituotos 2024 metų konsoliduotosios biudžeto vykdymo ataskaitos:

- ✓ biudžeto vykdymo ataskaita bei konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas, parengti pagal 2024-12-31 duomenis.

Veikusios pavaldžios, kontroliuojamos ir (ar) konsoliduojamos įstaigos:

- ✓ fondą administruoja VLK ir penkios TLK. Finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose konsoliduojama 12 subjektų (VLK ir 5 jai pavaldžių biudžetinių įstaigų bei jų administruojamų 6 išteklių fondų) ataskaitos.

Auditui taikytas reikšmingumas:

- ✓ 11 910,3 tūkst. Eur konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio finansinės būklės ir grynojo turto pokyčių ataskaitai;
- ✓ 36 583,1 tūkst. Eur konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio veiklos rezultatų, pinigų srautų ataskaitoms ir konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniui.

Reikšmingu dalyku audituotame KFAR (konsoliduotosiose finansinės būklės ir grynojo turto pokyčių ataskaitose) laikomas iškraipymas ar jų visuma, viršijanti 1 proc. turto (tai sudarė 11 910,3 tūkst. Eur), o konsoliduotosiose veiklos rezultatų ir pinigų srautų ataskaitose – 1 proc. sąnaudų (tai sudarė 36 583,1 tūkst. Eur). Reikšmingu dalyku 2024 m. audituoto KBVAR ataskaitose yra laikomas iškraipymas ar jų visuma, viršijanti 1 proc. sąnaudų (tai sudarė 36 583,1 tūkst. Eur). Kokybiškai reikšmingais laikomi ir mažesni iškraipymai, kurie svarbūs informacijos vartotojui dėl jų pobūdžio ir aplinkybių, kuriems esant jie atsirado. Kokybiškai reikšmingu dalyku laikomas ir svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas.

Audito apimties apribojimai:

- ✓ Audito apimtis nebuvo ribojama.

Auditas atliktas:

- ✓ pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus⁵⁸, kurie apima tarptautinius audito standartus (TAS)⁵⁹;
- ✓ siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito apimtis ir metodai

2024 m. pradžios ir pabaigos turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai:

2024 m. pradžioje iš viso buvo tokie likučiai: turto – 1 074 690,69 tūkst. Eur; finansavimo sumų – 77,43 tūkst. Eur; įsipareigojimų – 201 920,43 tūkst. Eur ir grynojo turto – 872 692,83 tūkst. Eur. Atitinkamai metų pabaigos likučiai: turto – 1 191 029,07 tūkst. Eur; finansavimo sumų – 552,89 tūkst. Eur; įsipareigojimų – 284 204,91 tūkst. Eur, grynojo turto – 906 271,27 tūkst. Eur, kaip nurodyta konsoliduotojoje finansinės būklės ataskaitoje.

2024 m. gautos pajamos ir patirtos sąnaudos:

pagrindinės veiklos pajamos sudarė 3 665 016,39 tūkst. Eur ir fondas patyrė 3 658 313,97 tūkst. Eur pagrindinės veiklos sąnaudų.

2024 m. gautos įplaukos ir patirtos išlaidos:

fondas gavo 3 652 148,01 tūkst. Eur įplaukų ir patyrė 3 547 852,07 tūkst. Eur išlaidų.

Vertintos sritys ir atliktos procedūros dėl 2024 metų ataskaitų rinkinių duomenų

Atlikus audituojamo subjekto veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšmingo iškraipymo rizika:

- Ilgalaikis finansinis turtas, kitos gautinos sumos, sukauptas perviršis ar deficitas, pagrindinės veiklos kitos pajamos, pagrindinės veiklos sąnaudos (nuvertėjimo ir nurašytų sumų, socialinių išmokų), finansinės ir investicinės veiklos rezultatas, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas.

Sritys, kuriose vertintas vidaus kontrolės procedūrų efektyvumas (atliktas kontrolės testavimas):

- Socialinių išmokų sąnaudų (ir su jomis susijusių mokėtinų sumų) srityje 2024 m. atliktas vidaus kontrolės testavimas (kontrolės testai), kurio metu vertintas kontrolės procedūrų efektyvumas, apmokėjimo už ortopedijos technines priemones ir medicinos priemones srityje.
- Pasinaudota socialinių išmokų ir finansavimo sąnaudų (ir su jomis susijusių mokėtinų sumų) srityje 2022 m. atlikto vidaus kontrolės testavimo (kontrolės testų), kurio metu vertintas kontrolės procedūrų efektyvumas, nustatant ir keičiant balo vertes, taikomas mokant už ASP paslaugas, rezultatais.
- Pasinaudota socialinių išmokų ir finansavimo sąnaudų (ir su jomis susijusių mokėtinų sumų) srityje 2023 m. atlikto vidaus kontrolės testavimo (kontrolės testų), kurio metu vertintas kontrolės procedūrų efektyvumas, apmokėjimo už kompensuojamuosius vaistus ir jų priemokas srityje, rezultatais.

Sritys, kuriose atliktos pagrindinės audito procedūros (detalieji testai ir (ar) analitinės procedūros):

- Ilgalaikio (nematerialūs, ilgalaikis finansinis turtas) ir trumpalaikio (per vienus metus gautinos sumos, trumpalaikės investicijos, pinigai ir pinigų ekvivalentai) turto srityse, siekiant gauti baigtumo, tikrumo, buvimo, įvertinimo ir atskleidimo tvirtinimus, atlikti mažos, vidutinės ir didelės apimties detalieji testai ir analitinės procedūros. Stebėtojo teisėmis dalyvauta VLK nematerialiojo turto ir neapibrėžtųjų įsipareigojimų inventorizacijoje. Kitose turto apskaitos srityse atliktos analitinės procedūros. Audito tikslais gauta informacija iš kredito įstaigų apie fondo turto (pinigų) likučius, esančius atsiskaitomose sąskaitose 2024-12-31.
- Finansavimo sumų, trumpalaikių įsipareigojimų (mokėtinų socialinės išmokos), grynojo turto apskaitos srityse, siekiant gauti baigtumo, tikrumo, buvimo, įvertinimo ir atskleidimo tvirtinimus, atlikti mažos ir vidutinės apimties detalieji testai ir analitinės procedūros. Kitose įsipareigojimų apskaitos srityse atliktos analitinės procedūros.
- Pajamų (pagrindinės veiklos) srityje, siekiant gauti baigtumo, tikrumo, įvertinimo ir atskleidimo tvirtinimus, atlikti vidutinės ir didelės apimties detalieji testai ir analitinės procedūros. Kitose pajamų apskaitos srityse atliktos analitinės procedūros.
- Sąnaudų (pagrindinė veikla: darbo užmokestis ir socialinis draudimas, nuvertėjimas ir nurašytos sumos, socialinės išmokos, finansavimas, grynasis perviršis ar deficitas, kiti rezervai) srityje, siekiant gauti baigtumo, tikrumo, įvertinimo ir atskleidimo

⁵⁸ 2000-2899-ieji TAAIS „Finansinio audito standartai“, prieiga per internetą: <https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/post/15649/> (žiūrėta 2025-05-15).

⁵⁹ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti tarptautiniai audito standartai (Lietuvos auditorių rūmų (iki 2017-02-28) ir Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (nuo 2017-03-01) išversti į lietuvių kalbą, prieiga per internetą: <https://avnt.lrv.lt/lt/teisine-informacija/teises-aktai/auditas> (žiūrėta 2025-05-15).

Audito apimtis ir metodai

tvirtinimus, atlikti mažos, vidutinės ir didelės apimties detalieji testai ir analitinės procedūros. Įvertintas dalies PSDF rezervo rizikos valdymo panaudojimo teisėtumas. Kitose sąnaudų apskaitos srityse atliktos analitinės audito procedūros.

- Metinių ataskaitų rengimo srityje – atliktos pagrindinės procedūros, siekiant gauti baigtumo, įvertinimo ir atskleidimo tvirtinimus, ir analitinės audito procedūros.

Bendras ataskaitų rinkinio vertinimas:

Įvertinta:

- taikomų apskaitos metodų tinkamumas ir apskaitinių vertinimų bei susijusių vadovybės atskleidimų pagrįstumas;
 - bendras konsoliduotųjų finansinių ataskaitų pateikimas, struktūra ir turinys, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar šiose ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus;
 - bendras konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų pateikimas, struktūra ir turinys ir tai, ar šiose ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pateikimo reikalavimus.
-

Valstybinio audito ataskaitos
„2024 metų Privalomojo sveikatos
draudimo fondo ataskaitų rinkinio
finansinio audito rezultatai“
3 priedas

Nustatytų duomenų iškraipymų įtaka Privalomojo sveikatos
draudimo fondo konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkiniui

Eil. Nr.	Straipsniai	KFAR duomenys (2024-12-31), tūkst. Eur			KFAR duomenys (2023-12-31), tūkst. Eur		
		Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena	Iškraipymų suma, tūkst. Eur		Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena	Iškraipymų suma, tūkst. Eur	
			suma, padidinta (+), sumažinta (-)	suma, kurios teisingumo negalime patvirtinti		suma, padidinta (+), sumažinta (-)	suma, kurios teisingumo negalime patvirtinti
KONSOLIDUOTOJI FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA							
A.	ILGALAIKIS TURTAS	87 398,93	-146,63	*	71 082,71	-36,30	*
I.	NEMATERIALUSIS TURTAS	11 541,53	-148,62	-	10 307,76	-	-
I.2	PROGRAMINĖ ĮRANGA IR JOS LICENCIJOS	10 991,61	-148,62	-	3 908,59	-	-
II.	ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS	4 446,38	-	-	6 281,42	-36,30	-
III.	ILGALAIKIS FINANSINIS TURTAS	63 137,04	1,99	*	54 493,53	-	*
B.	BIOLOGINIS TURTAS	-	-	-	-	-	-
C.	TRUMPALAIKIS TURTAS	1 103 630,14	-610,33	20 761,93 ir (-)*	1 003 607,98	36,30	15 159,25(-)*
II.	IŠANKSTINIAI MOKĖJIMAI	2 469,33	-	-	63,20	36,30	-
III.	PER VIENUS METUS GAUTINOS SUMOS	334 216,02	-625,00	20 761,93 ir (-)*	319 066,43	-	15 159,25(-)*
III.1	GAUTINOS TRUMPALAIKĖS FINANSINĖS SUMOS	9,56	-	-	9,56	-	-
III.2	GAUTINI MOKESČIAI IR SOCIALINĖS ĮMOKOS	258 981,89	-	-	261 783,19	-	-
III.5	SUKAPTOS GAUTINOS SUMOS	3 771,19	-625,00	-	403,97	-	-
III.6	KITOS GAUTINOS SUMOS	71 445,23	-	20 761,93 ir (-)*	56 869,71	-	15 159,25(-)*
IV.	TRUMPALAIKĖS INVESTICIJOS	29 597,01	14,67	-	-	-	-
D.	FINANSAVIMO SUMOS	552,89	-	-	77,43	-	-
E.	ĮSIPAREIGOJIMAI	284 204,91	-	-	201 920,43	-	-
F.	GRYNASIS TURTAS	906 271,27	-756,96	20 761,93	872 692,83	-	15 159,25
II.	KITI REZERVAI	548 326,31	-	-	394 262,37	-	-
IV.	SUKAPTAS PERVERŠIS AR DEFICITAS	357 944,97	-756,96	20 761,93	478 430,46	-	15 159,25
G.	MAŽUMOS DALIS	0	-	-	-	-	-
KONSOLIDUOTOJI VEIKLOS REZULTATŲ ATASKAITA							
A.	PAGRINDINĖS VEIKLOS PAJAMOS	3 665 016,39	-625,00	16 236,13	3 330 859,01	-	12 898,98
I.	FINANSAVIMO PAJAMOS	153 455,78	-	-	204 541,06	-	-
II.	MOKESČIŲ IR SOCIALINIŲ ĮMOKŲ PAJAMOS	3 495 128,58	-	-	3 113 372,43	-	-
III.	PAGRINDINĖS VEIKLOS KITOS PAJAMOS	16 432,03	-625,00	16 236,13	12 945,53	-	12 898,98

Eil. Nr.	Straipsniai	KFAR duomenys (2024-12-31), tūkst. Eur			KFAR duomenys (2023-12-31), tūkst. Eur		
		Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena	Iškraipymų suma, tūkst. Eur		Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena	Iškraipymų suma, tūkst. Eur	
			suma, padidinta (+), sumažinta (-)	suma, kurios teisingumo negalime patvirtinti		suma, padidinta (+), sumažinta (-)	suma, kurios teisingumo negalime patvirtinti
B.	PAGRINDINĖS VEIKLOS SĄNAUDOS	-3 658 313,97	148,62	-15 516,79	-3 233 468,99	-	12 898,98
I.	DARBO UŽMOKESČIO IR SOCIALINIO DRAUDIMO	-18 898,22	-1,94	-	-16 412,76	-	-
II.	NUSIDĖVĖJIMO IR AMORTIZACIJOS	-4 740,31	148,62	-	-4 808,19	-	-
III.	KOMUNALINIŲ PASLAUGŲ IR RYŠIŲ	-394,10	-	-	-541,77	-	-
IV.	KOMANDIRUOČIŲ	-73,11	-	-	-194,39	-	-
V.	TRANSPORTO	-42,30	-	-	-41,83	-	-
VI.	KVALIFIKACIJOS KĖLIMO	-133,00	-	-	-104,89	-	-
VII.	PAPRASTOJO REMONTO IR EKSPLOATACIJOS	-4 776,10	-	-	-5 921,36	-	-
VIII.	NUVERTĖJIMO IR NURAŠYTŲ SUMŲ	-40 385,69	-	-280,66	-32 277,99	-	-12,17
IX.	SUNAUDOTŲ IR PARDUOTŲ ATSARGŲ SAVIKAINA	-419,90	-	-	-572,52	-	-
X.	SOCIALINIŲ IŠMOKŲ	-3 461 324,43	-	-16 236,13	-3 028 783,17	-	12 911,77
XI.	NUOMOS	-474,82	-	-	-341,42	-	-
XII.	FINANSAVIMO	-122 852,86	-	-	-139 901,50	-	-
XIII.	KITŲ PASLAUGŲ	-760,16	1,94	-	-870,21	-	-
XIV.	KITOS	-3 039,00	-	-	-2 697,0	-	-
C.	PAGRINDINĖS VEIKLOS PERVERŠIS AR DEFICITAS	6 702,42	-773,62	-280,66	97 390,02	-	-12,17
D.	KITOS VEIKLOS REZULTATAS	1,37	-	-	0,62	-	-
E.	FINANSINĖS IR INVESTICINĖS VEIKLOS REZULTATAS	26 896,76	16,66	-	22 522,44	-	-
F.	APSKAITOS POLITIKOS KEITIMO IR ESMINIŲ APSKAITOS KLaidŲ TAISYMO ĮTAKA	-22,11	-	-	10 956,84	-	-
G.	PELNO MOKESTIS	0	-	-	-	-	-
H.	GRYNASIS PERVERŠIS AR DEFICITAS PRIEŠ NUOSAVYBĖS METODO ĮTAKĄ	33 578,44	-756,96	-280,66	130 869,92	-	-12,17
I.	NUOSAVYBĖS METODO ĮTAKA	0	-	-	-	-	-
J.	GRYNASIS PERVERŠIS AR DEFICITAS	33 5778,44	-756,96	-280,66	130 869,92	-	-12,17
KONSOLIDUOTOJI GRYNORO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA							
17 ir 8 eil.	ATASKAITINIO LAIKOTARPIO GRYNASIS PERVERŠIS AR DEFICITAS	33 5778,44	-756,96	-280,66	130 869,92	-	-12,17
19 ir 10 eil.	LIKUTIS ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PASKUTINĘ DIENĄ	906 271,27	-756,96	20 761,93	872 692,83	-	15 159,25
6 stulp.	KITI REZERVAI	548 326,31	-	-	394 262,37	-	-

Eil. Nr.	Straipsniai	KFAR duomenys (2024-12-31), tūkst. Eur			KFAR duomenys (2023-12-31), tūkst. Eur		
		Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena	Išskaiptomų suma, tūkst. Eur		Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena	Išskaiptomų suma, tūkst. Eur	
			suma, padidinta (+), sumažinta (-)	suma, kurios teisingumo negalime patvirtinti		suma, padidinta (+), sumažinta (-)	suma, kurios teisingumo negalime patvirtinti
8	SUKAUP TAS PERVERŠIS AR stulp. DEFICITAS PRIEŠ NUOSAVYBĖS METODO ĮTAKĄ	357 944,97	-756,96	20 761,93	478 430,46	-	15 159,25

KONSOLIDUOTOJI PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

A.	PAGRINDINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI	108 490,67	-	-	37 096,01	-	-
III.	IŠMOKOS	-3 319 051,99	-	-	-3 025 280,73	-	-
III.1	DARBO UŽMOKESČIO IR SOCIALINIO DRAUDIMO	-18 640,19	-1,94	-	-16 158,46	-	-
III.10	KITŲ PASLAUGŲ ĮSIGIJIMO	-10 621,22	1,94	-	-6 378,17	-	-
B.	INVESTICINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI	-55 901,15	-	-	-43 078,15	-	-
C.	FINANSINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI	538,71	-	-	-	-	-
D.	VALIUTOS KURSŲ PASIKEITIMO ĮTAKA PINIGŲ IR PINIGŲ EKVIVALENTŲ LIKUČIUI	-	-	-	-	-	-

KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

2024 m. KFAR pateikta netiksli informacija aiškinamojo rašto prieduose ir pastabose dėl nustatytų duomenų išskaiptomų.

2023 m. KFAR pateikta netiksli informacija aiškinamojo rašto prieduose ir pastabose dėl nustatytų duomenų išskaiptomų.

*Negalima įvertinti, kiek turi būti padidintas ar sumažintas per vienus metus gautinų sumų likutis, nes konkrečios gautinos sumos skolos padengimo terminas apskaitoje nėra fiksuojamas ir kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje gautinos sumos negrupuojamos į ilgalaikes (jei jų mokėjimas atidėtas) ir trumpalaikes, kaip numatyta VSAFAS.

Šaltinis – Valstybės kontrolė, 2024 ir 2023 m. PSDF KFAR duomenys

Valstybinio audito ataskaitos
„2024 metų Privalomojo sveikatos
draudimo fondo ataskaitų rinkinio
finansinio audito rezultatai“
4 priedas

Nustatytų duomenų iškraipymų įtaka Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniui

Eil. Nr.	Straipsniai	KBVAR duomenys (2024-12-31), tūkst. Eur		
		Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena	Iškraipymų suma, tūkst. Eur	
			suma, padidinta (+), sumažinta (-)	suma, kurios teisingumo negalime patvirtinti
KONSOLIDUOTOJI BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITA				
I.	LĖŠŲ LIKUTIS ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PRADŽIOJE	727 603,30	-	-
II.	BIUDŽETO PAJAMOS (ĮPLAUKOS)	3 652 148,01	10 288,68	-
II.1	PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO ĮMOKOS	3 462 269,23	-	-
II.2	LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS BIUDŽETO ASIGNAVIMAI	152 023,64	-	-
II.3	KITOS TEISĖTAI GAUTOS PAJAMOS	37 855,14	10 288,68	-
III.	BIUDŽETO IŠLAIDOS	3 547 852,07	10 288,68	-
III.1	ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGOMS	2 498 365,58	10 288,68	-
III.2	VAISTAMS, MEDICINOS PAGALBOS PRIEMONĖMS (ĮSKAITANT ORTOPEDIJOS TECHNINES PRIEMONES) IR MEDICINOS PRIEMONIŲ NUOMAI	634 661,86	-	-
III.3	SVEIKATOS PROGRAMOMS IR KITOMS SVEIKATOS DRAUDIMO IŠLAIDOMS APMOKĖTI	225 133,98	-	-
III.4	PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO SISTEMOS FUNKCIONAVIMUI IR ŠŲ DRAUDIMĄ VYKdančių INSTITUCIJŲ VEIKLOS IŠLAIDOMS APMOKĖTI	34 713,01	-	-
III.5	VSDf VEIKLOS SĄNAUDOMS, SUSIDARANČIOMS DĖL PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO ĮMOKŲ SURINKIMO IR PERVEDIMO Į PSDf, KOMPENSUOTI	2 954,00	-	-
III.6	VALSTYBĖS DELEGUOTOMS FUNKCIJOMS FINANSUOTI LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS BIUDŽETO ASIGNAVIMAIS	152 023,64	-	-
IV.	LĖŠŲ LIKUTIS ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PABAIGOJE	831 898,57	-	-
KONSOLIDUOTŲJŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS				
2024 m. KBVAR pateikta netiksli informacija aiškinamajame rašte dėl nustatytų duomenų iškraipymų.				

Šaltinis – Valstybės kontrolė, 2024 m. PSDf KBVAR duomenys

